

Communication of television sport programs with sports participation of elderly people of Shiraz city

CrossMark
click for updates

*Zohre Ahmadi¹, Tahereh Nedaei²

→ <https://crossmark.crossref.org/dialog/?doi=10.29252/joge.3.2.70>

1. MSc student of physical education, Faculty of Humanities, Qom University, Qom, Iran (**Corresponding Author**)

Email: a_zohre1371@yahoo.com

2. Assistant Professor of Physical Education, Qom University, Qom, Iran.

Abstract

Introduction: Due to the aging world population, the outbreak of chronic diseases in this age group and the importance of sport as a factor promoting the physical and mental health of the elderly, This study examines the relationship between television sport programs with the sports participation of elderly people.

Method: In this Correlation study by field method, 384 elderly people from all regions of Shiraz. Data were collected through a researcher-made questionnaire and analyzed by random sampling method and by Kolmogorov-Smirnov test and Pearson correlation coefficient analyzed by SPSS_20 software.

Results: The results of correlation coefficient showed between playback subscales, Content, time, Varied and innovative programs, Popular sports network plans, Health and Wellness Programs, Educational and awareness programs, Sport TV, The participation of the elderly has a significant relationship of level ($p < 0.05$).

Conclusion: Television sport programs have increased the sports participation of the elderly by increasing awareness of the positive role of exercise and physical activity in physical and mental health. This result reflects the effective role of television in encouraging the elderly to participate in sports.

Keywords: Elder, Sports participation, TV sports programs.

Received: 23 November 2018

Accepted: 22 December 2018

Access this article online

Website:

www.joge.ir

DOI:

[10.29252/joge.3.2.70](https://doi.org/10.29252/joge.3.2.70)

ارتباط برنامه های ورزشی تلویزیون با مشارکت ورزشی سالمندان شهر شیراز

*زهرا احمدی^۱، طاهره ندایی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد تربیت بدنی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه قم، قم، ایران (نویسنده مسئول)

پست الکترونیکی: a_zohre1371@yahoo.com

۲- استادیار گروه تربیت بدنی، دانشگاه قم، قم، ایران.

نشریه سالمندشناسی دوره ۳ شماره ۲ پاییز ۱۳۹۷، ۷۷-۷۰

چکیده

مقدمه: با توجه به پیرشدن جمعیت جهان و افزایش شیوع بیماری های مزمن در این گروه سنی و اهمیت ورزش به عنوان یک عامل ارتقای سلامت جسمی و روانی سالمندان، این پژوهش به بررسی ارتباط برنامه های ورزشی تلویزیون با میزان مشارکت ورزشی سالمندان می پردازد.

روش: در این پژوهش همبستگی به روش میدانی، تعداد ۳۸۴ سالمند از تمامی مناطق شیراز شرکت کردند. داده ها از طریق پرسشنامه محقق ساخته به روش نمونه گیری تصادفی جمع آوری و با آزمون های کالموگروف اسمیرنوف و ضریب همبستگی پیرسون به وسیله نرم افزار SPSS-۲۰، تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: نتایج ضریب همبستگی نشان داد بین خرده مقیاس های "زمان پخش، محتوا، نوع"، "برنامه های متنوع و خلاقانه"، "برنامه های پرطرفدار، شبکه ورزش"، "برنامه های تندرستی و درمانی" و "برنامه های آموزشی و آگاهی بخش" ورزشی تلویزیون، با مشارکت ورزشی سالمندان در سطح ($P < 0.05$) رابطه معنی داری وجود دارد.

نتیجه گیری: برنامه های ورزشی تلویزیون با افزایش آگاهی از نقش مثبت ورزش و فعالیت بدنی در سلامت جسمی و روحی منجر به افزایش مشارکت ورزشی سالمندان شده است. این نتیجه نشان از نقش مؤثر تلویزیون در ترغیب سالمندان به مشارکت و فعال بودن در ورزش دارد.

کلید واژه ها: سالمند، مشارکت ورزشی، برنامه ورزشی تلویزیون.

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱۰/۰۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۹/۰۲

مقدمه

آن به کمک رسانه های جمعی موجب گستردگی بیشتر فعالیت های ورزشی در افکار یا تخیلات و اعمال افراد آن جامعه می شود (۱۰). رسانه ها به شدت در چگونگی درک معنای ورزش نقش دارند، در نتیجه می توانند نقش مهمی را در تغییر درک از ورزش بازی کنند. محتوای برنامه ها و مطالب درج شده در رسانه ها می تواند تأثیر چشمگیری در پیشرفت و بهبود مشارکت ورزشی در کشور داشته باشد (۱۱). تلویزیون و برنامه های ورزشی به عنوان عامل محرکی در نظر گرفته شده اند که می توانند بر نگرش مخاطبان مؤثر واقع شوند و آنان را به سمت فعالیت های ورزشی سوق دهند. همچنین زمانی که مخاطب روی به ورزش و فعالیت های ورزشی می آورد، متعهد می شود تا این فعالیت را دنبال کند و این خود حاکی از آن است که می توان بستر لازم را از طریق رسانه ها و به ویژه تلویزیون برای مشارکت منظم مخاطبان در فعالیت بدنی و ورزش فراهم کرد (۱۲). بالارد و همکاران (۲۰۰۹) در پژوهشی در بررسی رسانه در توسعه ورزش، تماشای رسانه های جمعی را بهترین هدایت کننده مردم برای پرداختن به تمرین و فعالیت می دانند (۱۳). شهپاز زادگان و همکاران (۱۳۸۷) در تحقیقی بر روی سالمندان به این نتیجه دست یافتند که ورزش و فعالیت های بدنی موجب به تعویق انداختن فرایند پیری می شود و سالمندانی که فعالیت و تحرک دارند از سلامتی و نشاط بیشتری برخوردارند همچنین انجام فعالیت های ورزشی منظم و مرتب به عنوان یک روش بی خطر، کم هزینه و بدون عارضه برای ارتقاء سلامت سالمندان است (۱۴). رحیمی و همکاران (۲۰۱۰) در مطالعه ای بر روی سالمندان، بیان می دارند که ورزش در اوقات فراغت سالمندان ایرانی فعالیت رایج محسوب نمی شود و فعالیت ورزشی در سالمندان بسیار اندک است. اکثر سالمندان نسبت به اهمیت ورزش در سلامتی جسمی و روانی خود آگاهی چندانی ندارند (۱۵). فعالیت بدنی کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی را بهبود بخشیده و این تأثیرات در افراد سالمند رخ می دهد با توجه به افزایش جمعیت سالمندی در کشور و اهمیت سلامتی آنها، ضروری است در کنار سایر گروه های سنی به مشارکت سالمندان در ورزش به عنوان قشر فرهیخته جامعه توجه نمود. از آنجایی که، تلویزیون به عنوان یکی از ابزارهای تأثیرگذار بر افراد جامعه و مؤثر در آموزش و فرهنگ سازی می باشد می تواند به عنوان عاملی برای توسعه و تداوم مشارکت ورزشی تمامی افراد، به ویژه سالمندان که زمان آزاد بیشتری برای تماشای تلویزیون دارند باشد. نظر به اینکه تا کنون پژوهشی در رابطه با ارتباط برنامه های ورزشی تلویزیون با میزان مشارکت سالمندان جامعه ایران انجام نشده است، بر آن شدیم تا در پژوهش حاضر ارتباط برنامه های ورزشی تلویزیون با مشارکت سالمندان در ورزش را مورد بررسی قرار دهیم.

سالمندی فرآیندی زیستی است که تمام موجودات زنده، از جمله انسان را در بر می گیرد. بالا رفتن سن به معنای بیماری نیست، بلکه یک پدیده حیاتی است. یک مسیر طبیعی که در طی آن تغییرات فیزیولوژیکی و روانی در بدن رخ می دهد و همگان را شامل می شود (۱). در عصر حاضر با توجه به بهبود شرایط زندگی و گسترش مراقب های بهداشتی، افزایش چشمگیر در جمعیت و طول عمر، قشر سالمند به وجود آمده و انتظار می رود در آینده نیز ادامه یابد. لذا مسئله سالمندی، به عنوان یک واقعیت مطرح می باشد (۲). طبق آمارهای آخرین سرشماری کشور در سال ۱۳۹۵، ۹/۳ درصد از جمعیت ایران را سالمندان ۶۰ ساله و بالاتر تشکیل می دهد (۳). با افزایش تعداد افراد سالمند، توجه بیشتر بهداشت، درمان، رفاه و تأمین آسایش افراد سالمند از اهمیت زیادی برخوردار است (۴). در زمان سالمندی تغییرات فیزیولوژیک در بدن روی می دهد و اگر این تغییرات با بی تحرکی همراه شوند، باعث می شود فرد بیشتر تحت تأثیر بیماری ها قرار گیرد و عملکردش کاهش یافته و به دیگران وابسته شود (۵). سلامتی چه به صورت فردی و چه به صورت جمعی بی تردید مهمترین مسئله حیات است. سلامتی انسان تحت تأثیر عوامل بسیاری مانند وراثت، فعالیت بدنی، محیط زندگی، الگوها و عادت های فردی، مراقبت های پزشکی و به طور کلی شیوه زندگی و سایر زمینه های خانوادگی، فرهنگ، اقتصاد و اجتماع است. یکی از راه های کاهش مشکلات روانی و افزایش سلامتی و تندرستی روی آوردن به ورزش است. ورزش، به عنوان یکی از مظاهر فردی اجتماعی، ضمن حفظ و بقای سلامت روحی و جسمی آحاد جامعه، جهت ایفای صحیح نقش های فردی، خانوادگی و اجتماعی حائز اهمیت است (۶). تحرک و فعالیت بدنی در زندگی امروزی که متعاقب توسعه و گسترش امکانات و وسایل رفاهی و شیوه های نوین زندگی به وجود آمده، ضرورت پرداختن به ورزش و تربیت بدنی را بیش از پیش ایجاب می نماید. در این راستا انجام مستمر و منظم حرکات بدنی، امری حیاتی و لازم به نظر می رسد (۷). ورزش زندگی سالمندان را متحول می کند، محققان با بررسی بیش از ۴۰۰ سالمند اعلام کردند؛ کیفیت زندگی سالمندانی که روزانه دست کم ده دقیقه ورزش می کنند، به مراتب بهتر از افرادی است که تحرک ندارند (۸). توجه به شرایط جسمانی سالمندان و بالا بردن تواناییهای آنها از طریق فعالیتهای بدنی و ورزش در اوقات فراغت نقش بسزایی در افزایش کیفیت زندگی سالمندان خواهد داشت. عدم توجه و رسیدگی به جسم منجر به پیری زودرس می شود و افرادی که تحرک کمتری دارند در معرض خطر ابتلا به بیماری و مرگ زودرس قرار می گیرند (۹). تمایل جامعه به شرکت در ورزش یا تماشای ورزش و تقویت

روش مطالعه

روش مطالعه این پژوهش همبستگی و گردآوری داده ها به روش میدانی و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته انجام شده است. نظر به اینکه هدف از انجام این پژوهش بررسی ارتباط برنامه های ورزشی تلویزیون با مشارکت ورزشی سالمندان بود، با استفاده از نتایج حاصله از این پژوهش سعی در بهبود و ارتقای کمی و کیفی برنامه های ورزشی تلویزیون در افزایش مشارکت سالمندان در فعالیت بدنی و ورزش شد، بنابراین پژوهش، از نظر هدف و ماهیت کاربردی بود. جامعه آماری این پژوهش تمامی سالمندان زن و مرد ساکن در شهر شیراز، بودند که بر اساس آخرین سرشماری مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۵، تعداد ۱۷۱۶۱۲ نفر، گزارش شد. با توجه به مشخص بودن تعداد جامعه پژوهش، حجم نمونه آماری این پژوهش با استفاده از جدول مورگان ۳۸۴ نفر انتخاب شدند. روش نمونه گیری به صورت تصادفی در ۱۱ منطقه شهری شهر شیراز و با استفاده از پرسشنامه در فاصله اردیبهشت تا تیرماه ۱۳۹۷ انجام شد. پرسشنامه محقق ساخته در راستای اهداف و فرضیات تحقیق تنظیم شد که روایی صوری و محتوایی آن مورد بررسی و تأیید ۱۰ تن از متخصصین حوزه مدیریت ورزشی قرار گرفت و نظرات آنها در ارتباط با چگونگی سؤالات طراحی شده از نظر میزان مطابقت آنها با اهداف پژوهش، محتوای علمی سؤال ها، انطباق سؤال ها با گزینه ها، انشاء سؤال ها و حذف یا اضافه کردن سؤال های پرسشنامه ارائه شد. پس از اعمال نظرات مفید و ارزنده آنها اصلاحات نهایی صورت گرفت و پرسشنامه نهایی تهیه گردید. جهت برآورد پایایی پرسشنامه، تعداد ۳۰ عدد پرسشنامه بین افراد جامعه آماری که در تحقیق اصلی نیز شرکت داده نشدند، توزیع و پس از تکمیل جمع آوری گردید. سپس داده های خام وارد نرم افزار SPSS شد و با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ پایایی پرسشنامه معادل ۰/۸۰ به دست آمد که نشان از پایایی بالای ابزار اندازه گیری داشت. بخش اول پرسشنامه را اطلاعات فردی پاسخ دهندگان شامل: سن، جنسیت، میزان تحصیلات، تعداد جلسات ورزش در هفته و مدت زمان هر جلسه ورزش، و بخش دوم پرسشنامه را سوالات در ارتباط با دو متغیر برنامه های ورزشی (گویه های ۱۳-۱) و مشارکت ورزشی (گویه های ۳۲-۱۴) در قالب ۳۲ سؤال و ۸ خرده مقیاس (زمان، محتوا، نوع، تخلیه انرژی، گروه گرایی، آمادگی، تفریح و سرگرمی، تندرستی) تشکیل دادند و برای اندازه گیری از مقیاس ۵ گزینه ای لیکرت استفاده شد. ملاک های ورود به مطالعه: داشتن سن ۶۰ سال به بالا، تماشاگر برنامه های ورزشی تلویزیون و مشارکت داشتن در ورزش بود. تعداد ۳۸۴ پرسشنامه در پارک ها، استخرها، باشگاه ها، پیاده رویهای سلامت و اماکن تفریحی- ورزشی مناطق یازده گانه شهر شیراز، بین سالمندان زن و مرد (که

طبق موازین اخلاقی با رضایت و آگاهی کامل از موضوع پژوهش و به صورت داوطلبانه در تکمیل پرسشنامه حضور یافتند) توزیع و در محدوده زمانی ۳۰ الی ۴۵ دقیقه، در حضور محقق و با کنترل معیارهای ورود به مطالعه تکمیل و به محقق برگشت داده شد. تمامی ۳۸۴ نمونه معیار ورود به مطالعه را دارا و به تمامی سؤالات پاسخ داده بودند. پس از جمع آوری اطلاعات در بخش آمار توصیفی به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از شاخص های مرکزی و پراکنندگی و در بخش آمار استنباطی جهت نرمال بودن توزیع داده ها از آزمون آماری کالموگروف اسمیرنوف استفاده شد با توجه به توزیع نرمال داده ها برای اثبات فرضیات تحقیق از آزمون های پارامتریک و نظر به اینکه در پژوهش حاضر رابطه بین متغیرهای برنامه ورزشی و مشارکت ورزشی سنجیده شد از آزمون ضریب همبستگی گشتاوری پیرسون استفاده گردید، جهت تجزیه و تحلیل آماری از نرم افزار SPSS ۲۰ و برای ترسیم نمودارها از نرم افزار Excel ۲۰۱۶ استفاده شد.

یافته ها

در این مطالعه یافته های دموگرافیک شرکت کنندگان نشان داد از لحاظ جنسیت ۴۷/۹ درصد از افراد پاسخگو مردان و ۵۲/۱ درصد از پاسخگویان زنان بوده اند. از لحاظ سن ۳۸/۵ درصد افراد پاسخگو بین ۶۰ تا ۶۵ سال، ۳۲ درصد بین ۶۶ تا ۷۰ سال، ۱۹/۳۰ درصد بین ۷۱ تا ۷۵ سال، ۷/۸ درصد بین ۷۶ تا ۸۰ سال و ۲/۳ درصد افراد ۸۱ و بالاتر سن داشته اند. از لحاظ تحصیلات ۴۲/۴ درصد افراد زیر دیپلم، ۲۶ درصد دیپلم، ۱۵/۴ درصد فوق دیپلم، ۹/۹ درصد لیسانس و ۶/۳ درصد افراد فوق لیسانس و بالاتر داشته اند. از لحاظ پرداختن به ورزش کلیه افراد پاسخگو در فعالیت ورزشی شرکت داشته اند. از لحاظ تعداد جلسات ورزشی ۳۶/۲ درصد از افراد یک جلسه، ۲۴/۲ درصد افراد دو جلسه، ۱۳/۳ درصد افراد سه جلسه، ۵/۷ درصد افراد چهار جلسه و ۲۰/۶ درصد افراد پنج جلسه و بیشتر ورزش داشته اند. از لحاظ مدت زمان هر جلسه ورزش ۱۵/۶ درصد افراد کمتر از ۳۰ دقیقه، ۲۷/۹ درصد کمتر از یک ساعت، ۳۱/۳ درصد بین یک تا دو ساعت، ۴۱/۸ درصد افراد بین دو تا سه ساعت و ۱۰/۴ درصد افراد پاسخگو بیشتر از سه ساعت در هر جلسه ورزش می کردند. طبق معیارهای ورود به مطالعه کلیه افراد شرکت کننده، ۶۰ سال سن و بالاتر داشته، بیننده برنامه های ورزشی تلویزیون بوده و در فعالیت ورزشی شرکت داشته اند. با توجه به جدول آزمون کالموگروف اسمیرنوف اگر سطح معنی داری برای کلیه متغیرهای مستقل و وابسته بزرگتر از سطح آزمون (۰/۰۵) باشد توزیع داده ها نرمال است. در پژوهش حاضر سطح معناداری آزمون کالموگروف اسمیرنوف برای تمامی خرده مقیاس ها بزرگتر از ۰/۰۵ بود که

در هر سه مقیاس زمان، محتوا و نوع $0.001/0$ در سطح $(P < 0.05)$ به دست آمد. بین زمان پخش و مشارکت سالمندان به اندازه $43/9$ درصد، بین محتوای برنامه و مشارکت سالمندان به اندازه $62/4$ درصد و بین نوع برنامه و مشارکت سالمندان به اندازه $68/1$ درصد رابطه معنی دار وجود داشت $(P < 0.05)$

بین برنامه های ورزشی متنوع و خلاقانه و مشارکت سالمندان شهر شیراز در فعالیت های ورزشی به اندازه $37/6$ درصد رابطه معنی داری وجود داشت $(P < 0.05)$. سطح معنی داری مقدار $0.23/0$ به دست آمد.

بین برنامه های پرطرفدار ورزشی و شبکه اختصاصی ورزش سیما و مشارکت سالمندان شهر شیراز در فعالیت های ورزشی به اندازه $41/9$ درصد رابطه معنی داری وجود داشت $(p < 0.05)$. سطح معناداری مقدار $0.23/0$ بود.

بین برنامه های ورزشی تندرستی و درمانی سیما و مشارکت سالمندان شهر شیراز در فعالیت ورزشی به اندازه $50/2$ درصد رابطه معنی داری وجود داشت $(P < 0.05)$. سطح معنی داری مقدار $0.17/0$ به دست آمد.

طبق نتایج آزمون رابطه همبستگی بین برنامه های ورزشی آموزشی و آگاهی بخش سیما و مشارکت سالمندان شهر شیراز در فعالیت های ورزشی به اندازه $38/2$ درصد رابطه معنی داری وجود داشت $(P < 0.05)$. سطح معنی داری مقدار $0.17/0$ بود (جدول ۲).

نشان داد خرده مقیاس های مورد بررسی در پژوهش دارای توزیع نرمال بودند و برای اثبات فرضیات تحقیق می توان از آزمون های پارامتریک استفاده کرد (جدول ۱).

جدول ۱: آزمون کالوگروف اسمیرنوف خرده مقیاس های پژوهش

خرده مقیاس ها	سطح معنی داری	آماره آزمون
زمان	۰,۰۹۸	۰,۱۳۲
محتوا	۰,۱۰۲	۰,۲۱۸
نوع	۰,۰۷۸	۰,۲۶۶
تخلیه انرژی	۰,۰۷۳	۰,۱۷۲
تندرستی	۰,۰۹۳	۰,۴۱۳
گروه گرایی	۰,۱۲۵	۰,۱۸۲
تفریح	۰,۰۹۲	۰,۱۱۵
آمادگی	۰,۱۴۳	۰,۱۵۲

با توجه به اینکه تمامی خرده مقیاس های پژوهش نرمال بودند بنابراین برای بررسی ارتباط بین آنها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. در خصوص ارتباط بین خرده مقیاس های پژوهش؛ سطح معنی داری (Sig) برای متغیرهایی که کمتر از $0.05/0$ به دست آمدند، نشان دهنده وجود ارتباط معنادار بین آن دو متغیر و سطح معنی داری (Sig) برای متغیرهایی که بیشتر از $0.05/0$ به دست آمدند، نشان دهنده عدم وجود ارتباط معنادار بین آن دو متغیر بود.

طبق نتایج آزمون رابطه همبستگی بین زمان پخش، محتوا و نوع برنامه های ورزشی سیما و مشارکت سالمندان شهر شیراز در فعالیت های ورزشی رابطه معنی داری وجود داشت. سطح معناداری

جدول ۲: نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون

مشارکت ورزش سالمندان		
زمان پخش برنامه های ورزشی	ضریب همبستگی سطح معنی داری تعداد	**۰.۴۳۹ .۰۰۱ ۳۸۴
محتوا برنامه های ورزشی	ضریب همبستگی سطح معنی داری تعداد	**۰.۶۲۴ .۰۰۱ ۳۸۴
نوع برنامه های ورزشی	ضریب همبستگی سطح معنی داری تعداد	**۰.۶۸۱ .۰۰۱ ۳۸۴
برنامه های متنوع و خلاقانه ورزشی	ضریب همبستگی سطح معنی داری تعداد	**۰.۳۷۶ .۰۲۳ ۳۸۴
برنامه های پرطرفدار ورزشی و شبکه اختصاصی ورزش	ضریب همبستگی سطح معنی داری تعداد	**۰.۴۱۹ .۰۲۳ ۳۸۴
برنامه های ورزشی تندرستی و درمانی	ضریب همبستگی سطح معنی داری تعداد	**۰.۵۰۲ .۰۱۷ ۳۸۴
برنامه های ورزشی آموزشی و آگاهی بخش	ضریب همبستگی سطح معنی داری تعداد	**۰.۳۸۲ .۰۱۷ ۳۸۴

بحث

نتایج اصلی برآمده از تحقیق نشان داد که بین خرده مقیاس های زمان پخش، محتوا و نوع برنامه های ورزشی سیما و مشارکت سالمندان شهر شیراز در فعالیت های ورزشی، در هر سه شاخص زمان پخش، محتوا و نوع با سطح معناداری 0.01 در سطح $(p < 0.05)$ رابطه معنی داری وجود داشت. بنابراین این فرض تحقیق که بین زمان پخش، محتوا و نوع برنامه های ورزشی سیما و مشارکت سالمندان در فعالیت ورزشی ارتباط وجود دارد تأیید شد. این یافته ها با نتایج پژوهش سیدعامری و محمدآلق (۱۳۹۱) همسو بود طبق نتایج به دست آمده در تحقیق آنان رسانه ها می توانند نقش مثبت در جذب و افزایش مشارکت شهروندان در ورزش داشته باشند که در این میان نقش تلویزیون بسیار تأثیرگذارتر است (۱۶).

این نتایج با یافته های عرب نرمی (۱۳۹۵) تا حدودی مغایر بود بر اساس نتایج پژوهش ایشان شرایط موجود برنامه های تلویزیون نقش چندان در تعریف و شکل دادن به زندگی افراد در بعد مشارکت و فعالیت ورزشی نداشت (۱۷).

بر اساس نتایج به دست آمده از تحقیق بین برنامه های ورزشی متنوع و خلاقانه تلویزیون و مشارکت سالمندان شهر شیراز در فعالیت های ورزشی با سطح معنی داری 0.023 در سطح $(p < 0.05)$ رابطه معنی داری وجود داشت که تأیید کننده فرضیه ارتباط بین برنامه های ورزشی متنوع و خلاقانه تلویزیون و مشارکت سالمندان در فعالیت ورزشی بود. این نتیجه با نتایج پژوهش امیری (۱۳۸۸) همسو است ایشان با بررسی نقش برنامه های ورزشی شبکه سوم سیما بر گرایش به ورزش دریافت که با نتایج به دست آمده از دیدگاه دانش آموزان تنوع در پخش برنامه های ورزشی تأثیر چشمگیری در میزان گرایش آنان به ورزش دارد (۱۸).

همچنین نتایج تحقیق بیانگر این بود که بین برنامه های پرترفدار ورزشی و شبکه اختصاصی ورزش سیما و مشارکت سالمندان در فعالیت های ورزشی با سطح معنی داری 0.023 در سطح $(p < 0.05)$ رابطه معنی داری وجود داشت که تأیید کننده فرضیه ارتباط بین برنامه های پرترفدار ورزشی و شبکه اختصاصی ورزش و مشارکت سالمندان در فعالیت های ورزشی بود. امیری (۱۳۸۸) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافت که به اعتقاد دانش آموزان پخش برنامه های ورزشی پرترفدار و مورد علاقه آنان در گرایش آنان به ورزش به میزان نسبتاً زیادی موثر بوده است و این نتیجه با نتایج پژوهش حاضر همخوانی داشت (۱۸). نتایج پژوهش حاضر تا حدودی با نتایج قلی زاده و سیدصالحی (۱۳۹۴) مغایرت داشت، آنان به این نتیجه دست یافتند که نقش برنامه های ورزشی

شبکه ورزش در مشارکت ورزشی زنان خانه دار در سطح متوسط می باشد (۱۹).

با توجه به نتایج تحقیق بین برنامه های ورزشی تندرستی و درمانی سیما و مشارکت سالمندان شهر شیراز در فعالیت های ورزشی با سطح معنی داری 0.017 در سطح $(p < 0.05)$ رابطه معنی داری وجود داشت. این نتیجه فرضیه تحقیق ارتباط بین برنامه های ورزشی تندرستی و درمانی سیما و مشارکت سالمندان در فعالیت های ورزشی را تأیید کرد. تحقیقات الشامی و همکاران (۲۰۱۲) با این نتایج همسو است. آنان در تحقیق خود به این نتیجه دست یافتند که رسانه های جمعی در ارتقاء ورزش به منظور توسعه سلامت عمومی نقش دارند و آن را یک ابزار بالقوه و اثر گذار در این زمینه دانستند (۲۰).

همچنین نتایج تحقیق حاضر نشان داد بین برنامه های ورزشی آموزشی و آگاهی بخش سیما و مشارکت سالمندان شهر شیراز در فعالیت های ورزشی با سطح معنی داری 0.017 در سطح $(p < 0.05)$ رابطه معنی داری وجود داشت. بنابراین این فرض تحقیق که بین برنامه های ورزشی آموزشی و آگاهی بخش سیما و مشارکت سالمندان در فعالیت های ورزشی رابطه وجود دارد مورد تأیید قرار گرفت. خانی ملکوه (۱۳۸۶) در پژوهش خود نتیجه گرفت که $67/7$ درصد پاسخگویان معتقدند که پخش برنامه های ورزشی، در حد «خیلی زیاد و زیاد» باعث آشنا کردن مردم با رشته های ورزشی مختلف و مشارکت در آن ورزش ها می شود این نتیجه با نتایج پژوهش حاضر همسو است (۲۱). در تحقیق دیگری امینی و مبینی کشه (۱۳۹۲) نشان دادند که آموزش توسط فیلم به عنوان یک رسانه تصویری نه تنها باعث افزایش آگاهی لحظه ای، بلکه در درازمدت نیز موجب افزایش آگاهی و بهبود عملکرد ورزشی شده است همچنین آموزش از طریق فیلم های ورزشی منجر به ارتقاء سطح آمادگی بدنی و مشارکت هرچه بیشتر در فعالیت های ورزشی شده است که با نتایج تحقیق حاضر همخوانی داشت (۲۲). همچنین نتایج این تحقیق با نتایج یمینی فیروز و همکاران (۱۳۹۲) که با بررسی نقش رسانه های جمعی در توسعه ورزش همگانی دریافتند، بین برنامه های اطلاع رسانی و آموزش رسانه ای و توسعه ورزش رابطه معناداری وجود دارد همخوانی داشت (۲۳).

نتیجه گیری نهایی

این پژوهش با هدف بررسی ارتباط برنامه های ورزشی تلویزیون با مشارکت ورزشی سالمندان شهر شیراز انجام گرفت. به طور کلی یافته ها نشان از ارتباط مؤثر و معنادار بین متغیرهای پژوهش داشت. یافته های پژوهش حاضر نشان داد که

آگاه سازی سالمندان از نقش ورزش در سلامت جسمی، روحی و روانی آنها شده و به دنبال آن افزایش مشارکت سالمندان در ورزش و فعالیت بدنی را در پی داشته است. با استناد از نتایج تحقیق، ارتقای کمی و کیفی برنامه های ورزشی تلویزیون می تواند گامی مهم در توسعه ورزش و افزایش مشارکت افراد به ویژه سالمندان در فعالیت بدنی و ورزش باشد.

تشکر و قدردانی

مقاله حاضر برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی (با شماره طرح ۶۰۸۲۹۵۰) دانشگاه قم می باشد. پژوهشگران مراتب سپاس خود را به تمامی سالمندان عزیزی که در این پژوهش صادقانه همکاری داشتند، تقدیم می دارند.

References

1. Karimi Torghabe E. Explaining and Designing the Pattern of Physical Activity and Quality of Life Associated With the Health of the Elderly: The Study of the Effects of General, Psychosocial and Physical Functions. P.H.D, Tehran: Faculty of Physical Education, Tarbiat Modares University. 2010.
2. Laghabdost Arani F. The study of psychological and interpersonal barriers of sport participation for old women in the aran and bidgol. MSc, Arak: Faculty of Physical Education, Arak University, 2013.
3. Beladi Mousavi S. Country's elderly status. National Statistics Portal [Internet]. Tehran: National Center for Statistics; 2018 [update 2018 February 14: cited 2018 February 14th]. <https://www.amar.org.ir/news/ID/5241/%D9%88%D8%B6%D8%B9%DB%8C%D8%AA%D8%B3%D8%A7%D9%84%D9%85%D9%86%D8%AF%D8%A7%D9%86-%DA%A9%D8%B4%D9%88%D8%B1>.
4. Borji M, Moradi M, Mahdian K, Bahman Pour K, NavKhasi S, Salimi E. Comparison of Social Participation Level Between Older Adults With Assistive Mobility Devices and Those Without These Devices. Iranian Journal of Rehabilitation Research in Nursing. 2016; 3 (2): 38-44.
5. Moshkelgosha E. Development of women's participation in sport: Identify motivations and obstacles. Journal of Motion and sport. 2009; 7 (13):145-154.
6. Amini M, Heydari nejad S, Azmsaha T, Nemati

بین برنامه های ورزشی تلویزیون و مشارکت ورزشی سالمندان شهر شیراز در فعالیت های فراغتی ارتباط معنی داری وجود داشت. همچنین رابطه مستقیمی بین مشارکت ورزشی سالمندان در فعالیت های فراغتی با تماشای برنامه های ورزشی تلویزیون وجود داشت. نفوذ تلویزیون در دنیای کنونی امری بدیهی است، و نقش آن در آموزش، هدایت، جهت دهی، اشاعه، فرهنگ سازی و تقویت افکار عمومی جامعه انکار ناپذیر است. نتایج این پژوهش نشان داد که نوع، محتوا و زمان پخش برنامه های ورزشی سیما، وجود تنوع و خلاقیت در برنامه های ورزشی، پخش برنامه های پرطرفدار ورزشی، اختصاص شبکه ای ویژه ورزش، گنجاندن مباحث درمان و تندرستی با ورزش در برنامه های ورزشی تلویزیون، استفاده از برنامه های آموزشی و آگاهی بخش ورزشی و تبلیغات ورزشی مناسب منجر به

- M. Identify and rank the factors inhibiting the participation of elderlies in exercise: TOPSIS. Applied Research of Sport Management. 2017; Vol.5, 3 (19): 23-34.
7. Hywaerd, vivianh. Ghbson, Anni. Advanced fitness and exercise. Mexico: Human Kinetics Publisher; 2014.
8. Laghabdost Arani F. The study of psychological and interpersonal barriers of sport participation for old women in the aran and bidgol. MSc, Arak: Physical Education and Sports Science, Arak University, 2013.
9. Chamanpira M. How to spend leisure time in Tehran's elderly with emphasis on physical activities and their satisfaction with municipal sports facilities. MSc, Tehran: Physical Education and Sports Science, Payam Noor university, Downtown Ray, 2010.
10. Arabnarmi B. TV and sport in daily life. Sport Management Journal. 2016; 8 (4): 589-603.
11. Goudarzi M, Eslami A, Alidoust A. Identifying factors affecting the development of Sport for all via the Islamic Republic of Iran Broadcasting. Applied Research of Sport Management. 2016; Vol.4, 3 (15): 11-27.
12. Farzan F, Hoseini E, Moqadas M. Effectiveness of sports television programs and their role in audience commitment. Journal of Research in Communications. 2017; 1 (89): 181-197.
13. Ballard M, Gray M, Reilly J, Noggle M. Correlates of video game screen time among males: Body mass, physical activity, and other media use. Eating Behaviors. (2009); Vol.10,

- 3:161-167.
14. Shahbazzadegan B, Farmanbar R, Qanbari A, AtrKar Roshan Z, Adib M. The effect of regular exercise on self-esteem in elderly residents in nursing homes. *Journal of Ardabil University of Medical Sciences*. 2009; 8 (4): 387-393.
 15. Rahimi A, Anoosheh M, Ahmadi F, Foroughan M. Tehranian elderly people's experiences about leisure time activities and recreations. *Iranian Journal of Ageing*. 2010; 5: 61-77.
 16. Seyedameri MR, Mohammadalaq GH. Express ways to attract and increase citizen participation in public sports and recreation (A case study of Orumiye city). *Journal of Sport Management and Motion Research*. 2012; 2 (4): 23-34.
 17. Arabnarmi B. TV and sports in everyday life (An analysis of media and sports in Iran). *Sports Management journal*. 2017; 8 (4): 589-603.
 18. Amiri A. The role of educational programs in television network 3 in the tendency of Tehran secondary school students toward sports activities. MSc, Tehran: connections, Faculty of Social Sciences and Psychology, Islamic Azad University Central Unit, 2009.
 19. Qolizadeh A, Seyedsalehi S. Role of sports network programs in promoting sports culture of housewives in district 5 of Tehran. *Cultural Management Magazine*. 2015; 9 (26):24-48.
 20. Alshami A, Anazi H, Shawqi M. Sport mass media influence on promoting sports in order to improve public health. *Current Research Journal of Social Sciences*. 2012; 4 (2):153-158.
 21. Mohammad Khani M. Evaluating the needs of Tehran's people about sports programs for radio and television. Tehran: Radio and Television Research Center, Tehran. 2007.
 22. Amini H, Mobinikashe Z. The impact of education through video media on promoting women's attitudes towards sports activities. *Journal of Communication Management in Sports Media*. 2013; 1 (3): 30-34.
 23. Yamini Firuz M, Yamini Firuz M, Adabifiruzjah H. Income on the role of mass media in the development of sport for all. *Electronic Journal of Information Science and Technology Management of Iran*. 2013; 1 (3): 138-150.